

Հաստատում եմ՝
Տնօրեն՝

Ն. Մարկոսյան

<<ԱՐԳԻՆԱՅԻ ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊՈԱԿ
ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ
2023-2024 ուսումնական տարի

Առարկա՝ Շախմատ

Ուսուցիչ՝ Է. Խաչատրյան

Դասարան՝ 4-րդ

Շաբաթական ժամերի քանակ՝ 2 ժամ

Տարեկան ժամերի քանակ՝ 68 ժամ

րողների մոտ խթանել որոնողական գործունեությունը՝ ուղղված փոփոխվող շախմատային իրավիճակներում կողմնորոշվելուն, շախմատային խնդիրների լուծման տարբերակներ գտնելուն, սովորողների կոնվերգենտ և դիվերգենտ, քննադատական և ստեղծագործական մտածողությունը զարգացնելուն:

հհ	ԴԱՍ	ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	ԴԱՍԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	ՎԵՐՋՆԱԴՅՈՒՆՔՆԵՐ Սովորողը կարողանում է...	Դասագիրք Տեսք էջեր
1.	1-2	Մատային դիրքերի ստեղծում	Ուղղորդել սովորողներին, ստեղծել ստեղծագործական միջավայր՝ սովորողների մոտ ձևավորել մատային դիրքեր ստեղծելու համար:	Ստեղծել մատային դիրքեր՝ օգտագործելով 5-ից ավելի խաղաքարեր:	Գիրք էջ.4-7 Տեսք էջ.3-4
2.	3-4	Գլուխկոտրուկներ խաղաքարերի գույներով	Ուղղորդել սովորողներին, սովորողների մոտ ձևավորել գունային գլուխկոտրուկներ լուծելու հմտություն:	Ստեղծել մատային դիրքեր՝ փոփոխելով խաղաքարերի գույնը:	Գիրք էջ.8-11 Տեսք էջ.5-6
3.	5-6	Սկզբնախաղի կանոնները	Ուսուցանել սկզբնախաղի կանոնները:	Վերլուծել շախմատային խնդիրը, բաժանել այն մասերի, բացատրել սխալ տարբերակները և գտնել ճիշտ պատասխանները:	Գիրք էջ.12-15 Տեսք էջ.7-8
4.	7-8	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի կանոնները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները:	
5.	9-10	Դիրքի գնահատում	Ուսուցանել դիրքի գնահատումը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը:	Գիրք էջ.16-19 Տեսք էջ.9-10
6.	11	Մարտավարական հնարքներ. զոհաբերում, «խեղդուկ մատ»	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել մարտավարական հնարքներ:	Գիրք էջ.20-21 Տեսք էջ.11

			սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:		
7.	12	Կրկնակի հարված	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել մարտավարական հնարքներ:	Գիրք Էջ.22-23 Տեսք Էջ.12
8.	13-14	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները:	
9.	15	Շեղում	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել մարտավարական հնարքներ:	Գիրք Էջ.24-25 Տեսք Էջ.13

10.	16	Հրասպուրում	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել մարտավարական հնարքներ:	Գիրք Էջ.26-27 Տեսք Էջ.14
11.	17	Գծի բացում	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել մարտավարական հնարքներ:	Գիրք Էջ.28-29 Տեսք Էջ.15
12.	18-19	Ծանրաբեռնված խաղաքար	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել մարտավարական հնարքներ:	Գիրք Էջ.30-33 Տեսք Էջ.16-17

13	20-21	Անցունակ զինվոր	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել մարտավարական հնարքներ:	Գիրք Էջ.34-37 Տետր Էջ.18-19
14	22-23	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները:	
15	24-25	Երկքայլանի մատային խնդիրներ Ցուզցվանգ	Ուսուցանել երքայլանի խնդիրներ լուծելու տեխնիկան: Մրցակցային միջավայր ստեղծելով՝ կազմակերպել երկքայլանի խնդիրների լուծումը:	Վերլուծել շախմատային խնդիրը, բաժանել այն մասերի, բացատրել սխալ տարբերակները և գտնել ճիշտ պատասխանները	Գիրք Էջ.38-41 Տետր Էջ.20-21
16	26-27	Գծային հարված	Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել մարտավարական հնարքներ:	Գիրք Էջ.42-45 Տետր Էջ.22-23
17	28-29	Միջանկյալ շախ	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել մարտավարական հնարքներ:	Գիրք Էջ.46-49 Տետր Էջ.24-25

			Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:		
18	30-31	Վերջնախաղեր. նավակը զինվորի դեմ	Ուսուցանել նավակը զինվորի դեմ թեման: Ամրապնդել թեմայի իմացությունը խնդիրների լուծմամբ:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել նավակի և արքայի, զինվորի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք Էջ.50-53 Տետր Էջ.26-29
19	32-33	Վերջնախաղեր. ձին զինվորի դեմ	Ուսուցանել ձին զինվորի դեմ թեման: Ամրապնդել թեմայի իմացությունը խնդիրների լուծմամբ:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել ձիու և արքայի, զինվորի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք Էջ.54-56 Տետր Էջ.30-31
20	34-35	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Սաների միջոցով վերլուծել խաղերը:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	
21	36-37	Մատ ձիով և փղով	Ուսուցանել ձիով և փղով մատ անելու տեխնիկան: Ամրապնդել թեմայի իմացությունը խնդիրների լուծմամբ:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել փղի, ձիու և արքայի համագործակցային քայլեր, ստեղծել մատային դիրքեր:	Գիրք Էջ.57-59 Տետր Էջ.32-34
22	38-39	Վերջնախաղեր տարադաշտ փղերով	Ձևավորել այլընտրանքային լուծումներ գտնելու հմտություն ոչ-ոքիի և հաղթանակի հասնելու համար:	Որոնել և գտնել այլընտրանքային լուծումներ ոչ-ոքիի և հաղթանակի հասնելու համար:	Գիրք Էջ.60-63 Տետր Էջ.35-36
23	40-41	Հավերժական շախ	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ:	Գիրք Էջ.64-67 Տետր Էջ.37-38

			մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Մտեղծել մարտավարական հնարքներ:	
24	42	Մատ վերջին հորիզոնականում	Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Փոխարկում է զինվորը այլ խաղաքարի, ելնելով իրավիճակից:	Գիրք Էջ.68-69 Տեսք Էջ.39
25	43	Թագուհին ծուղակում	Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Մեկնաբանում է կողանցիկ վերցնելը, ցույց է տալիս:	Գիրք Էջ.70-71 Տեսք Էջ.40
26	44-45	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Սաների միջոցով վերլուծել խաղերը:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	
27	46	Ծուղակներ. այլ խաղաքարերը ծուղակում	Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու	Պատասխանում է հարցերին, ցույց է տալիս ցուցադրական խաղադաշտին օրինակներ:	Գիրք Էջ.72-73 Տեսք Էջ.41

			մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:		
28	47	Ռազմավարություն. Պլան	Ուսուցանել Պլան կազմելու առանձնահատկությունները: Քննարկումների միջոցով ձևավորել պլանավորելու հմտություն սովորողների մոտ: Ձևավորել ավգործիքմային մտածողություն:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Մեկնաբանել ռազմավարական ծրագրերը, վերլուծել դրանք, ներկայացնել տեսակետներ, հիմնավորել դրանք: Ընտրել նպատակներ. գնահատել , պլանավորել դրանք և իրականացնել գործնականում:	Գիրք Էջ.74-75 Տետր Էջ.42
29	48-49	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Սաների միջոցով վերլուծել խաղերը: Քննարկել դրանք վերացնելու հնարավոր ուղիները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ` պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	
30	50	Ռազմավարություն. Բաց գծի գրավում	Ակտիվ քննարկումներով ուսուցանել թեման, սովորողների միջոցով բացահայտել բաց գծերի նշանակությունը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Մեկնաբանել ռազմավարական ծրագրերը, վերլուծել դրանք, ներկայացնել տեսակետներ, հիմնավորել դրանք: Ընտրել նպատակներ. գնահատել , պլանավորել դրանք և իրականացնել գործնականում:	Գիրք Էջ.76-77 Տետր Էջ.43
31	51-52	Եռաքայլ մատային դիրքեր	Ուսուցանել եռաքայլ խնդիրներ լուծելու տեխնիկան: Մրցակցային միջավայր ստեղծելով` կազմակերպել եռաքայլ խնդիրների լուծումը:	Վերլուծել շախմատային խնդիրը, բաժանել այն մասերի, բացատրել սխալ տարբերակները և գտնել ճիշտ պատասխանները: Առանց խաղաքարերը տեղաշարժելու` մտքում փոփոխել տրված դիրքը, մատ անել երեք քայլից: Կանխարգելել հակառակորդի	Գիրք Էջ.78-79 Տետր Էջ.44-45

				մտահղացումները:	
31	51-52	Ընթացիկ պլան. Կանխարգելում	Ակտիվ քննարկումներով ուսուցանել թեման, սովորողների միջոցով բացահայտել կանխարգելման կարևորությունը կյանքում և շախմատում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Մեկնաբանել ռազմավարական ծրագրերը, վերլուծել դրանք, ներկայացնել տեսակետներ, հիմնավորել դրանք: Ընտրել նպատակներ. գնահատել, պլանավորել դրանք և իրականացնել գործնականում:	Գիրք 78-79 Տեսք Էջ.44-45
32	53-54	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Սաների միջոցով վերլուծել խաղերը: Քննարկել դրանք վերացնելու հնարավոր ուղիները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	
33	55	Ընթացիկ պլան. Թույլ դաշտեր	Բանավեճի միջոցով բացահայտել նոր նյութը, ուսուցանել թույլ դաշտերի առանձնահատկությունները:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Մեկնաբանել ռազմավարական ծրագրերը, վերլուծել դրանք, ներկայացնել տեսակետներ, հիմնավորել դրանք: Ընտրել նպատակներ. գնահատել, պլանավորել դրանք և իրականացնել գործնականում:	Գիրք Էջ.82-83 Տեսք Էջ.46
34	56	Ընթացիկ պլան. «լավ» և «վատ» ձիեր ու փղեր	Բանավեճի միջոցով բացահայտել նոր նյութը, ուսուցանել «լավ» և «վատ» խաղաքարերի առանձնահատկությունները:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Մեկնաբանել ռազմավարական ծրագրերը, վերլուծել դրանք, ներկայացնել տեսակետներ, հիմնավորել դրանք: Ընտրել նպատակներ. գնահատել, պլանավորել դրանք և իրականացնել գործնականում:	Գիրք Էջ.84-85 Տեսք Էջ.47
35	57-58	Եռաքայլ մատային	Ուսուցանել եռաքայլ խնդիրներ	Վերլուծել շախմատային խնդիրը, բաժանել այն մասերի, բացատրել սխալ	Գիրք 86-87

		դիրքեր	լուծելու տեխնիկան: Մրցակցային միջավայր ստեղծելով՝ կազմակերպել եռաքայլ խնդիրերի լուծումը:	տարբերակները և գտնել ճիշտ պատասխանները: Առանց խաղաքարերը տեղաշարժելու՝ մտքում փոփոխել տրված դիրքը, մատ անել երեք քայլից: Կանխարգելել հակառակորդի մտահղացումները:	Տեսք Էջ.48-49
36	59	Անթակագիր չեմպիոններ	Սովորողներին ներկայացնել անթագակիր չեմպիոնների ստեղծագործություններից, կարևորելով ոճային առանձնահատկությունները:	Մեկնաբանել անթագակիր չեմպիոնների ռազմավարությունը:	Գիրք Էջ.88-89 Տեսք Էջ.50
37	60-61	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Սաների միջոցով վերլուծել խաղերը: Քննարկել դրանք վերացնելու հնարավոր ուղիները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	
38	62	Վիլիելմ Ստեյնից	Սովորողներին ներկայացնել Վ.Ստեյնիցի ոճը:	Մեկնաբանել Վ.Ստեյնիցի ռազմավարությունը :	Գիրք Էջ.90-91 Տեսք Էջ.51
39	63-64	Տիգրան Պետրոսյան	Սովորողներին ներկայացնել Տ.Պետրոսյանի յուրահատուկ ոճը:	Մեկնաբանել Տիգրան Պետրոսյանի ռազմավարությունը:	Գիրք Էջ.92-94 Տեսք Էջ.52-53
40	65-67	Գործնական խաղ	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Սաների միջոցով վերլուծել խաղերը: Քննարկել սխալները վերացնելու հնարավոր	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	

			ուղիները:		
41	68	Ամփոփում	Անցկացնել զրույց, կազմակերպել հարց ու պատասխան նվիրված շախմատին, մտածողության զարգացման կարևորությանը:	Ներկայացնել դիրքորոշում շախմատ առարկայի կարևորության, դերի մասին:	